

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۱/۱۱/۱۳

کریم پیکار پامیر

نمایشگاه کتاب در کانادا

در یکی از شماره های اواخر ماه اکتوبر امسال، مطلب بسیار ضروری، دلچسب و اما غمگینانه بی را تحت عنوان " غرقه افغانستان در نمایشگاه بین المللی کتاب فرانکفورت آلمان" به قلم دوستم جناب (قیس کبیر) خواندم.

روح مطلب در این نوشته این بود که نمایشگاه کتاب در شهر فرانکفورت آلمان دایر شد و اما با دریغ که " غرقه افغانستان " خالی از کتاب" بود.

آنچه را که بایستی در آغازین سخنان خویش بگویم اینست که من و سایر علاقمندان و رسالتمندان ساحت امور فرهنگی افغانستان طالبزده، از مشاهده چنین یک خلای دردناک و حتا شرم آگین فرهنگی، آنهم در یک نمایشگاه بین المللی و بخصوص در جهان پیشرفته ی امروز، همانند آقای قیس کبیر، عمیقاً احساس درد و تأثر میکنیم.

چند عاملی را که در بحث کمبود یا نبود کتاب در چنین نمایشگاه ها در داخل و یا خارج کشور در ذهنم خطور میکند، در اینجا بعرض میرسانم:

اول- حاکمیت استبداد دولتی و اختناق فکری- سیاسی دراز مدت در کشور: که مانع بزرگی در راه رشد فکری، هنری و فرهنگی گردیده نویسنده و محقق و دانشمند ما را (ولو که تعداد شان بسیار کم هم بود)، دچار ترس و واهمه نموده مسير طبع و نشر و نگارش را سد نمود.

دوم- استمرار فضای تیره بیسوادى و عدم انکشاف علم و تکنالوژى: این هر دو مانع بزرگ موجب گردید تا هر کس هر چه برای گفتن و نوشتن داشت، پنهان نموده این روند، قدم به قدم از ترویج کتبی سازی موضوعات مختلف و چاپ و نشر کتاب بکاهد.

سوم- تنبلی و یا محافظه کاری: این دو صفت منفی، هر چند دنباله ی همان استبداد و اختناق دیرینه در داخل کشور به حساب میرود، ولی باز هم اثرات ناگوار آن حتا در سالهای پسین هنوز هم ادامه دارد. این درحالیست که هم رویداد های زیادی در افغانستان و منطقه و جهان بوقوع پیوسته و می پیوندند و هم تعداد زیادی از هموطنان صاحب قلم و دانش در هوا و فضای آزاد بیرون از کشور، یعنی در کشورهای دارای آزادی بیان به سر می برند.

چهارم- نبود مقام ها و منابع ملی و واقعاً مسؤول و دلسوز در رأس امور فرهنگی داخل کشور و نبود لیاقت و ظرفیت در چهارچوب سفارتخانه های افغانستان در کشورهای مختلف تا همکار، مشوق و معرفی کننده ی مؤثری در این راستا باشند. زیرا تدویر نمایشگاه ها در بیرون از افغانستان، مسلماً تماسگیریهای رسمی، فراهم آوری سهولت های ارتباطی و حمایت های لازم در یک شهر و یا کشور بیرونی را ایجاب می نماید.

پنجم - فقر مالی و اقتصادی: بدون تردید شاعر، نویسنده، مؤرخ، محقق و سایر قلم به دستان ما معمولاً بی بضاعت ترین ها اند. پس نبود (سپانسر) یا حمایت های لازم مالی از طرف ثروتمندان و کمپنی های نشر و طبع کتاب، مانع عمده در جهت تألیف و طبع کتاب تلقی میگردد.

به هر حال، چون جناب قیس کبیر در پایان نیشته شان سؤال مطرح کرده اند که وضعیت کتاب، کتابداری و کتاب نویسی در {در میان افغانهای مقیم} امریکا و کانادا چگونه است؟ ناگزیرشدم اینک، معلومات مختصری در این راستا از محیط کانادا و بخصوص از شهر بزرگ تورنتو خدمت ایشان و سایر هموطنان گرامی تقدیم نمایم:

با مشاهده و احساس همین درد مشترک فرهنگی بود که مدت سه سال قبل تعدادی از ذوات علمی و رسانه‌یی مقیم این شهر گردهم آمده بنیاد یک جمع فرهنگی به نام (انجمن دانش در کانادا) را گذاشتند. البته از همان مرحله نخست، فیصله‌هایی میان اعضای این انجمن صورت گرفت که یکی از طرح‌ها و فیصله‌ی عمده و مهم آن، تألیف، تدوین، طبع و نشر کتاب در موارد مختلف بود که مورد نیاز ملی و اجتماعی ما میباشد.

به همین اساس، خوشبختانه انجمن مذکور البته با همت و پشتکار بلاوقفه اعضای متعهد آن، موفق شد، ظرف مدت سه سال، به تعداد سی عنوان کتاب از اعضای انجمن و خارج از چارچوب انجمن را به طبع برساند.

علاوه از آن، منسوبین انجمن دانش در کانادا در ماه سال نخستین نمایش کتاب را در شهر تورنتو برگزار نمود که در آن حدود سه صد جلد کتاب طبع شده شعری، تاریخی، سیاسی، تحلیلی، داستانی و غیره جا داده شده بود.

قابل یاددهانی میدانم که یکی از اعضای انجمن دانش در کانادا (محترم عبدالباری جمال) در قطار چندین عنوان کتاب خودش که در تورنتو بچاپ رسیده اند، اثر اختصاصی دیگری نیز تحت عنوان (انجمن دانش گهواره ی چاپ کتاب در تورنتو" در یکصد و بیست صفحه و به شماره گان پنجم جلد به طبع رسانید که تقریباً معلومات مفصلی را درج صفحات آن نموده است. هر چند متن کامل کتاب متذکره در صفحه "کتاب های" وبسایت گفتمان دموکراسی جابجا شده تقدیم مینمایم تا در آرشیف آن است، باز هم عین فایل را عنوانی وبسایت وزین و پُر خواننده "افغان جرمن آنلاین" نیز جابجا گردد.

منظور من از این نیشته و تذکر این است که از یکطرف خودم را بحیث یک نویسنده و فرهنگی کشور در تأثرات به مورد دوست گرامی ام (جناب قیس کبیر) شریک بدانم و از سوی دیگر جرقه کوچکی که در این گوشه ی جهان روشن گردیده است، به حافظه هموطنان گرانمایه ما باقی بماند.